

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

Lietuvos kaimo tinklas
LKT

**INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ, ĮGYVENDINAMĄ PAGAL LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR
KAIMO PLĖTROS 2023–2027 METŲ STRATEGINIO PLANO INTERVENCINĘ PRIEMONĘ
„EUROPOS INOVACIJŲ PARTNERYSTĖ ŽEMĖS ŪKIO NAŠUMO IR TVARUMO SRITYJE“**

2025-04-16 Nr. _____
(data)

Projekto pavadinimas	<i>Tvarus pasėlių likučių panaudojimo vertės didinimas</i>
Projekto numeris	22BV-KK-24-2-06698-PR001

I. DUOMENYS APIE PROJEKTO VYKDYTOJĄ (-US)

Projekto vadovas ir (arba) atsakingas asmuo	Lina
	Šarūnaitė
	Vyresnioji mokslo darbuotoja
	Tel. +37061551431
	El. p.: lina.sarunaite@lammc.lt
Projekto partneriai	Partneris Nr. 1
	Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai
	Buveinės adresas: Kauno m. sav., Kauno m. sen., Kaunas, K. Donelaičio g. 2, LT-44213
	Tel.: +37037400351
	El. p.: zur@zur.lt; kalediene@zur.lt
	Partneris Nr. 2
	Ūkininkas Andrius Kvedaras
	Buveinės adresas: Pakruojo r., Pašvintinio sen., Pašvintinys, K. Konarskio g. 25, LT-83344
	Tel.: +37065533857
	El. p.: andriejus@gmail.com
	Partneris Nr. 3
	Ūkininkė Laura Masilionytė
	Buveinės adresas: Pasvalio r., Vaškų sen., Vaškai, Šaipių g. 4, LT-39373
	Tel.: +37068246874
	El. p.: laura.masilionyte@gmail.com
	Partneris Nr. 4
Ūkininkas Alfonsas Peckus	
Buveinės adresas: Alytaus r., Krokialaukio sen., Kalesninkų k., Vytauto g. 62	
Tel.: +37068521222	

II. INFORMACIJA APIE PROJEKTO EIGĄ

Projekto įgyvendinimo pradžia	2025 metų kovas
Numatoma projekto įgyvendinimo pabaiga	2027 metų lapkritis
Projekto įgyvendinimo vieta	Kėdainių r. sav. Dotnuvos sen., Akademija; Pakruojo r., Pašvintinio sen., Pašvintinys; Pasvalio r., Vaškų sen., Vaškai; Alytaus r., Krokialaukio sen., Kalesninkų k.
Siekiami tikslai	Mikroorganizmų pritaikymas, turtingų lignoceliulioze augalų liekanų biokonversijai į aukštesnės vertės organinį substratą – technologijos optimizavimas, testavimas ir žinių perdavimas. Projekte siūloma inovatyvi technologija – specialiai atrinktų mikroorganizmų naudojimas kompostavimo procese, siekiant užtikrinti efektyvesnę lignoceliuliozės skaidymą, greitesnį substrato susidarymą ir didesnę jo trešiamąją vertę. Ši

	<p>inovacija aktuali ir stambiams, ir smulkiems ūkiams, siekiantiems tvarios augalininkystės ir organinių trąšų gamybos.</p>
<p>Projekto koncepcija, turinys, svarba</p>	<p>Kasmet Lietuvoje su javų ir rapsų derliumi susidaro apie 7 mln. tonų augalų liekanų, turinčių daug lignoceliuliozės. Netinkamas jų tvarkymas gali sutrikdyti dirvožemio biologinius procesus, skatinti ligų ir kenkėjų plitimą. Siekiant spręsti šias problemas, projekte bus tiriamas mikroorganizmų naudojimas lignoceliuliozės biomasės biokonversijai, kuriant inovatyvią organinio substrato gamybos technologiją. Projektas atitinka ES žiedinės ekonomikos ir tvarios žemdirbystės tikslus – skatina maisto medžiagų grąžinimą į gamybos ciklą, mažina sintetinių trąšų naudojimą, gerina dirvožemio derlingumą ir ūkių konkurencingumą. Taip pat prisideda prie aplinkosauginių tikslų – mažina šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją ir užtikrina tvarų atliekų perdirbimą. Šiuo metu taikomi augalų liekanų tvarkymo būdai turi trūkumų – skatina ligų plitimą, reikalauja didelių investicijų, lemia maisto medžiagų nuostolius. Projekte siūloma inovacija – mikroorganizmų naudojimas kompostavimo procese siekiant efektyvesnio liekanų skaidymo, greitesnio substrato susidarymo ir didesnės tręšiamosios vertės. Inovacija skirta tiek stambiams, tiek smulkiems ūkiams. Bus optimizuota ir testuojama kompostavimo technologija, o rezultatai perduoti ūkininkams, mokslininkams bei verslo atstovams. Projekto metu numatytos 7 lauko dienos ir tarptautinis seminaras. Inovacijos bus demonstruojamos keturiose vietovėse – Šiaulių, Panevėžio, Alytaus ir Kauno apskrityse, siekiant pritaikyti jas skirtingomis agroklimatinėmis sąlygomis.</p>
<p>Tikslinės grupės, kitų EIP projekto dalyvių skaičius ir jų pavadinimai</p>	<p>Tikslinės grupės ir jų poreikiai: Projektas orientuotas į smulkius ir stambius augalininkystės bei mišrius ūkius, nepriklausomai nuo gamybos pobūdžio (ekologinė ar įprastinė). Ypatingas dėmesys skiriamas vidutiniams ir smulkesniems ūkiams, kurie planuoja įsirengti nedidelius kompostavimo įrenginius ir perdirbti organines atliekas ūkio lygiu. Šie ūkiai dažnai neturi pakankamai resursų kompostavimo technologijoms diegti, todėl projektas padės spręsti organinių atliekų tvarkymo, dirvožemio derlingumo išlaikymo bei aplinkosaugos iššūkius.</p> <p>Kaip projektas pagerins tikslinių grupių situaciją: Projektas suteiks ūkio praktikai pritaikytas žinias apie kompostavimo technologiją, kuri padidins tręšiamąją augalų liekanų vertę, leis efektyviau naudoti vietinius išteklius, sumažins sintetinių trąšų poreikį, padidins derlių bei ūkių atsparumą klimato kaitai. Taip pat projekte dalyvaujančios konsultantės užtikrins tiesioginį ryšį su ūkininkais, padės tiksliai vykdyti bandymus ir įgyvendinti tvarius sprendimus pagal kiekvieno ūkio poreikius.</p> <p>Projekto dalyviai: Projekte dalyvauja 10 EIP grupės narių: Dr. Lina Šarūnaitė – projekto vadovė, LAMMC Dr. Aušra Arlauskienė – LAMMC Dr. Virmantas Povilaitis – LAMMC Dr. Renaldas Žydelis – LAMMC Dr. Renata Žvirdauskienė – LAMMC Dr. Monika Toleikienė – nepriklausoma konsultantė Agnė Buivydienė – konsultantė, atstovauja Lietuvos žemės ūkio rūmus Ūkininkas Andrius Kvedaras (aliejinų sėklų perdirbimo ūkyje – aktualu išspaudų kompostavimui) Ūkininkė Laura Masilionytė (grūdiniai augalai ir daugiamečių žolių biomasė) Ūkininkas Alfonsas Peckus (sėklininkystės ūkis – daug šiaudų ir išvalų). Šių ūkio dalyvių įvairovė padės ištestuoti technologiją skirtingomis agroklimatinėmis ir ūkininkavimo sąlygomis.</p>

Projekto rezultatai	<p>Vykdoma veikla, pasiekti rezultatai, tolesnės veiklos ir projekto etapas</p> <p>Šiuo metu įgyvendinamas pirmasis projekto etapas, kuriame dėmesys skiriamas inovatyvios kompostavimo technologijos sukūrimui. Vykdoma veikla apima lignoceliuliozę skaidančių mikroorganizmų atranką ir testavimą, jų pritaikymą daugiapakopiam kompostavimo procesui, kuris derinamas su azotą fiksuojančiais mikroorganizmais ir tinkamu anglies ir azoto (C:N) santykiu.</p> <p>Pasiekti rezultatai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parengti mikroorganizmų rinkiniai efektyviam lignoceliuliozės skaidymui. • Apibrėžta technologinė kompostavimo schema. • Sukurtas mechanizuotas procesas (smulkinimas, maišymas, granuliavimas), kuris padidins produkto panaudojimo patogumą ūkyje. <p>Planuojamos tolesnės veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompostavimo technologijos testavimas realiomis ūkių sąlygomis. • Pagaminto komposto cheminės sudėties ir agronominio efektyvumo vertinimas. • Technologijos pritaikymo ūkiuose analizė ir sklaida. • Paruošimas trąšų ar substratų gamybai ūkyje iš gauto produkto. <p>Projektas šiuo metu yra pasiekęs 4 technologinės parengties lygį (TPL), kai vykdomas eksperimentinis technologijos testavimas laboratorinėmis sąlygomis, ir pereina į 5 TPL lygį – technologijos išbandymą artimose realioms sąlygoms. Artimiausiu metu planuojama pereiti į 6–7 TPL lygius, kuriuose bus atliekami bandymai ūkiuose ir vertinama technologijos veiksmingumo demonstracija realiomis sąlygomis. Vėlesni projekto etapai apims rezultatų sklaidą, diegimą praktikoje bei vertinimą komercinio taikymo kontekste.</p>
Pridedami dokumentai	Projektas dar tik išibėgėja, todėl straipsnių ir kitos informacinės medžiagos apie projekto rezultatus dar neturime. Tačiau pridedame parengtą informacinį lankstinuką. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu pildysime visą susijusią su projektu informaciją ir pateiksime.

III. Projekto finansavimas (Eur)

Bendras šio projekto biudžetas (i)+(ii)+(iii) =	241 636,00
+ (i) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano lėšos (a)+(b)	199 054,00
+ (a) <i>EŽŪFKP (Europos Sąjungos) indėlis</i>	169 195,90
+ (b) <i>Valstybės narės indėlis</i>	29 858, 10
+ (ii) Privačios / Nuosavos lėšos	42 582,00
+ (iii) Kitos lėšos	-

(Parašas)

Lina Šarūnaitė
(Vardas, pavardė)